

		Paraaf voor agendering:
Behandelend ambtenaar:	F. Kok	Akkoord
Ambtelijk opdrachtgever / Leidinggevende:	Baas, JH, de	digitaal
Bestuurlijk opdrachtgever / Portefuillehouders:	Smit, J	
Provinciesecretaris	drs. J.H. de Baas	

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
4 september 2017

Eindtermijn
-

Onderwerp:

Vaststellen beleidsregel Wet bibob

Publiekssamenvatting:

Gedeputeerde Staten hebben een beleidsregel vastgesteld over de wijze waarmee zij de Wet Bibob toepassen. De regel geeft aan hoe de integriteit wordt getoetst van relaties waarmee de provincie een zakelijke overeenkomst aangaat, of een vergunning of subsidie verleent. Indien relaties kunnen worden gelegd met criminele activiteiten, zoals witwassen, ontduiking van regels zoals Arbo-voorschriften en minimum loon, kunnen Gedeputeerde Staten passende maatregelen nemen om het hieruit af te leiden risico tegen te gaan.

Advies:

1. Vast te stellen de beleidsregel Wet Bibob;
2. De beleidsregel Wet Bibob te publiceren in het Provinciaal Blad;
3. De publiekssamenvatting vast te stellen, waarin de strekking van de beleidsregel Wet Bibob wordt toegelicht.

Besluit GS:

Vastgesteld conform advies

Bijlagen:

- beleidslijn Bibob v26042017
- NSOB-2016-Rapport-Ondermijning-Ondermijnd
- 20170223 Bewust(er) handelen met derden

1 Toelichting voor het College

De Wet Bibob maakt het als uiterste middel mogelijk af te zien van een besluit of hieraan bijzondere voorwaarden te verbinden. Dit is van toepassing bij milieuvergunningen, subsidies, opdrachten op het gebied van milieu, bouw en ICT en bij vastgoed transacties en deelnemingen. Gedeputeerde Staten kunnen van een beoogd besluit afzien vanwege het gevaar dat het besluit mede wordt gebruikt dat middelen, verkregen uit strafbare feiten, worden benut, of daarmee strafbare feiten worden begaan.

De strafbare feiten kunnen heel divers zijn, maar in de praktijk veel voorkomend zijn:

- Opbrengsten uit illegale activiteiten (drugshandel, fraude, valsheid in geschrifte) worden direct of indirect ingezet voor de onderhavige activiteit. In veel gevallen is hierbij sprake van witwassen;
- Aantastingen van mensenrechten, bijvoorbeeld door arbeid door illegalen te laten verrichten, waarbij veelal minder dan het minimum loon wordt betaald;
- Ontduiken van arbeidsvoorwaarden, bijvoorbeeld door het systematisch niet voldoen aan Arbo-voorschriften;
- Constructies waarbij een organisatie gebruikt wordt als dekmantel voor strafbare activiteiten. Dit kan variëren van het verwerken van verboden (grond)stoffen, illegale handelspraktijken en mensenhandel.

Een kenmerk is dat deze activiteiten altijd in verborgenheid plaatsvinden, zodat de provincie het risico loopt onbedoeld hieraan mee te werken. De Wet Bibob biedt extra instrumenten zoals weigeringen of het verbinden van specifieke voorschriften aan een besluit om dit risico tegen te gaan. Op het beleidsterrein milieu maakt de provincie al jaren gebruik van dit instrument. De omgevingsdiensten hebben een mandaat om de Wet Bibob op dit punt uit te voeren. Op de andere beleidsvelden maakt de provincie weinig gebruik van de Wet Bibob.

Het is bekend dat ons omringende provincies als Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant een actief Bibob-beleid hebben. Bij deze provincies zijn bijvoorbeeld gunningen op het gebied van infrastructuur geweigerd. Daarnaast zijn er nadrukkelijke aanwijzingen voor de preventieve werking van een Bibob-beleid. Diverse overheden hebben de ervaring dat de aankondiging van een Bibob-procedure ertoe leidt dat bepaalde partijen geen inschrijvingen doen bij werken. De provincie Zuid-holland kiest daarom voor een versterkte inzet op de uitvoering van de Wet Bibob.

De laatste tijd is er veel aandacht voor het onderwerp "ondermijning", dit is het infiltreren en mengen van activiteiten uit de onderwereld met de bovenwereld. Onder andere het NSOB (ter inzage) heeft hierover een rapport uitgebracht, maar ook anderszins heeft dit onderwerp publiciteit gekregen. Recent heeft de provincie Noord-Brabant haar Bibob-beleid geëvalueerd (ter inzage).

Een rode draad in alle publicaties is, dat een belangrijke voorwaarde is de alertheid op dit onderwerp. Een onderwerp met criminele antecedenten zal zich zelden expliciet aandienen en daarom moet de organisatie alert zijn op mogelijke indicaties en is een dosis "gezond wantrouwen" heel verstandig. Hiermee kan worden voorkomen dat de provincie onbedoeld criminele activiteiten faciliteert en het beperkt het risico op imagoschade als een dergelijke facilitering in de openbaarheid komt.

De provincie beschikt over instrumenten en functionarissen die naar mate de ernst van een vermoeden toeneemt proportioneel kunnen handelen en hierbij in samenwerking met het Regionale Expertise en InformatieCentrum (RIEC) en het Landelijk bureau Bibob (LBB) informatie kunnen natrekken van zowel open en gesloten bronnen. Voor een onderzoek door het LBB zijn wij € 500,- verschuldigd (uit bestaand budget) en daarmee krijgen wij informatie uit gesloten bronnen van indirect betrokkenen bij de te onderzoeken relatie. Vanzelfsprekend gelden hierbij protocollen ten aanzien van de betrokken medewerkers en de geheimhouding van bijvoorbeeld justitiële informatie. Hierin zijn wij voorzien.

Financieel en fiscaal kader:

Geen bijzonderheden.

Juridisch kader:

Het uitvoeren van de Wet Bibob is een bevoegdheid die de provincie toekomt. Het toepassen van de bevoegdheid wordt soms als ingrijpend en intimiderend ervaren. Om die reden is zorgvuldigheid belangrijk en hieraan draagt beleidsregel bij. De beleidsregel maakt ook duidelijk dat de provincie proportioneel handelt en het instrument vooral inzet om vertrouwen te kunnen bevestigen.

2 Proces

Het betreft een beleidsregel en daarom heeft afstemming met de afdeling FJZ plaatsgevonden. De formele kaders om uitvoering te geven aan het beleid volgens de beleidsregel zijn aanwezig. Het belangrijkste aspect om aandacht aan te besteden is de alertheid binnen de organisatie om bij een vermoeden van indicaties stapsgewijs een onderzoek op te bouwen.

Indien dit leidt tot een formele Bibob-procedure heeft dat consequenties voor de doorlooptijden van het primaire proces. Termijnen worden mogelijk opgeschort vanwege het onderzoek en het is mogelijk aan besluiten voorwaardelijke condities te verbinden.

Het is verstandig aan procedures (zoals aanbestedingen) standaard de conditie te verbinden dat de provincie zich het recht voorbehoudt een onderzoek te doen op grond van de Wet Bibob en bijvoorbeeld bij aanbestedingen te vermelden dat het onderzoek zich kan uitstrekken tot zowel de hoofdaannemer en de eventuele onderaannemers.

3 Communicatiestrategie

Voor de externe communicatie volstaat de publieksamenvatting, de actieve openbaarheid en de publicatie in het Provinciaal Blad. Voor de interne communicatie is aandacht nodig om de alertheid te vergroten. Dit kan door publicatie op het Binnenplein, aandacht voor het onderwerp aan de diverse "overleg" tafels en doordat de gedeputeerden in de werkoverleggen waarbij het inschakelen van externen aan de orde komt nadrukkelijk de integriteitsvraag stellen.